

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger. 5.

ÚLTIMAS NOTICIAS DE LISBOA

«La tranquilat es completa en tot Portugal.»

FEMINISME

No pera vosaltres, amichs que 'm llegiu (y qué me'n feu de content!) poso aquest títol. El poso pera que s'hi aturi la mirada d'alguna dona, la mirada dolorosa d'alguna pobre dona descontenta de la vida que li han imposat, atribulada á las horas solitarias pel pensar: *Y jo, ¿qué hi faig en aquest món?* Per compte d'anar á la iglesia, hospici de las ánimas inválidas, ahont te dirán *Feste monja*, quedat una estoneta ab mí, incógnita llegidora, y parlemne de las tevas tribulacions...

El títol que he enganxat per esqué al cap del article no significa res. «Feminisme» es com «socialisme». Encare de socialistas n'hi ha de juntats en partit que té un cos de doctrina y una organisació, mentres que de feministas no n'hi ha sis dotzenas de plegats. Tots predican la emancipació de la dona, pero els predicadors y las predicadoras no donan cap camí ni cap finalitat: que se 'ls ha de donar el vot (y es de justicia) que se 'ls hi han d'obrir totas las professions avuy monopolizadas pels homes... ¿Y després? Fora d'Espanya, ahont predican aixó, se'n troba alguna de dona que tira per emancipada d'aquesta mena: es *mitj home*. Si hem d'anar á trasmutarla en *home sencer*... el món s'acabarà.

¿No es veritat, amiga, que tú no hi renunciás á ser donā, á viure lliurement, *com á dona*? Donchs la tendencia proposada, que no se'n pot dir solució, de la qüestió femenina, es inacceptable; primer, perque al cap de vall hi trobarém una monstruositat, y segón, perque no es aplicable més que á pochos casos excepcionals.—Feministas menos radicals, els dels paliatius, cadascú ab sa recepteta, n'hi ha una munió. Com que no pretenen redimirte, sino tot just auxiliar á las víctimas més desventuradas de las nostras iniquitats, tampoch ens resolen res... La qüestió femenina ens la deixan intacta.

Qüestió femenina sí que n'hi ha; y no 'ns cal anar al extranger á buscarla. Ben al revés, la malaltia es á Catalunya, y á tot' Espanya, més que á las grans nacions, d'una gravetat que esparvera. La qüestió femenina es aquí una qüestió nacional, y la de més transcendencia, la que s'infiltra á las fonts mateixas de la nostra vida. Tú, amiga, ets d'una familia benestanta, no t'has de guanyar el pá: y ets esclava de la ignorancia, del encongiment que may més te treurás del esperit, al que li varen amputar la voluntat. N'hi ha moltíssimas més, ¿no ho sabs? que encare son més esclavas que tú, que tenen el cos tan encongit com l'ánima, desnudadas, lligadas tot el *sant* día á la máquina de cosir, á la máquina de filar, al cusidor ó al taulell. Las que 's casin serán concubinas del marit, al que no entendrán; butxíns dels fills, que deixarán morir infeccionats. Las que no 's casin, tantas y tantas que no han conegut als noys de la mateixa edat—separadas per la imbécil preocupació oriental que amaga las donas com un remat de bèns ó una pestilencia demoníaca—s'anirán marcint cada día més tancadas, joves revellidas, consumintse amaradas en la esterilitat, ó s'enterrarán vivas als convents, ó 's donarán al primer que trobin pel carrer; sense amor, sense esperansa.

¿Quín'altra explicació necessitem de l'apatía ignominiosa dels espanyols? La educació l'ha de comensar la mare, ¿cóm ens l'ha de donar, si no la coneix? Els fonaments inconmovibles del carácter, no 'ls assenta al esperit del fill una mare esclava, y,

ja grans, quan ens sentím trasbalsats per la impulsio divina de redimir als oprimits y de redimirnos, ¿cóm ens refarém del cansament sense la companya valenta que 'ns entengui? Repareu que may han renovat els homes una nació ni han revolucionat el món, sense la dona al costat. Desseguida se 'ns acut l'era renovadora que es la major gloria de la Fransa, aquell sigle XVIII, qu'es el sigle francés. Donchs no hi ha un nom d'home eminent que no vagi lligat ab el d'una dona. Els que escribint conquistaren l'Alemania y l'Italia, pera que Napoleón no hagués de fer més que recullir las claus de las ciutats, treballavan encoratjats, ajudats, estimats per donas. Voltaire y la Sra. du Deffant, d'Alembert y l'atormentada Julia de Lespinasse, Diderot y la Srta. Volland... Claudina de Tencin, María Teresa Geoffrin, duras ó frágils, egoistas ó despresas, no faltavan may amigas inapreciables als enciclopedistas y als *ateistas*. Quan s'encén la foguera colossal de la Revolució, mireuse á la Marieta Roland y á la Carlota Corday, protagonistas dels dos actes de la tragedia, fins al apoteosis de la guillotina, rodejadas de las donas del poble que també volían serhi y 's passavan una horeta fent mitja á la plassa. El Consulat es la Teresa Cabarrús. De Buonaparte en fa Napoleón la Josefina Tascher... Per bé ó per mal, las donas han anat ab els homes sempre que s'ha hagut de gastar energias en una revolució política ó social, y per aixó las donas son á tots els martirilógichs. Avuy mateix, els dos partits revolucionaris d'Europa son partits de donas tant com d'homes: el dels russos sangnants (¿qué foran sense las castas estudiantas, sense las iniciadoras que 's deyan Sofia Perovskaia, Vera Sulitch, Hessa Helmann!) y els dels socialistas internacionals pacifistas. ¿Y cóm parlar de pacifisme sense tenir present el nom de la baronesa de Suttner? ¿Y cóm parlar d'educació sense la cooperació de las donas, d'una Taylor, d'una Besant, per exemple, que foren l'ánima d'aquella memorable institució de la Comissió de las Escolas de Londres?...

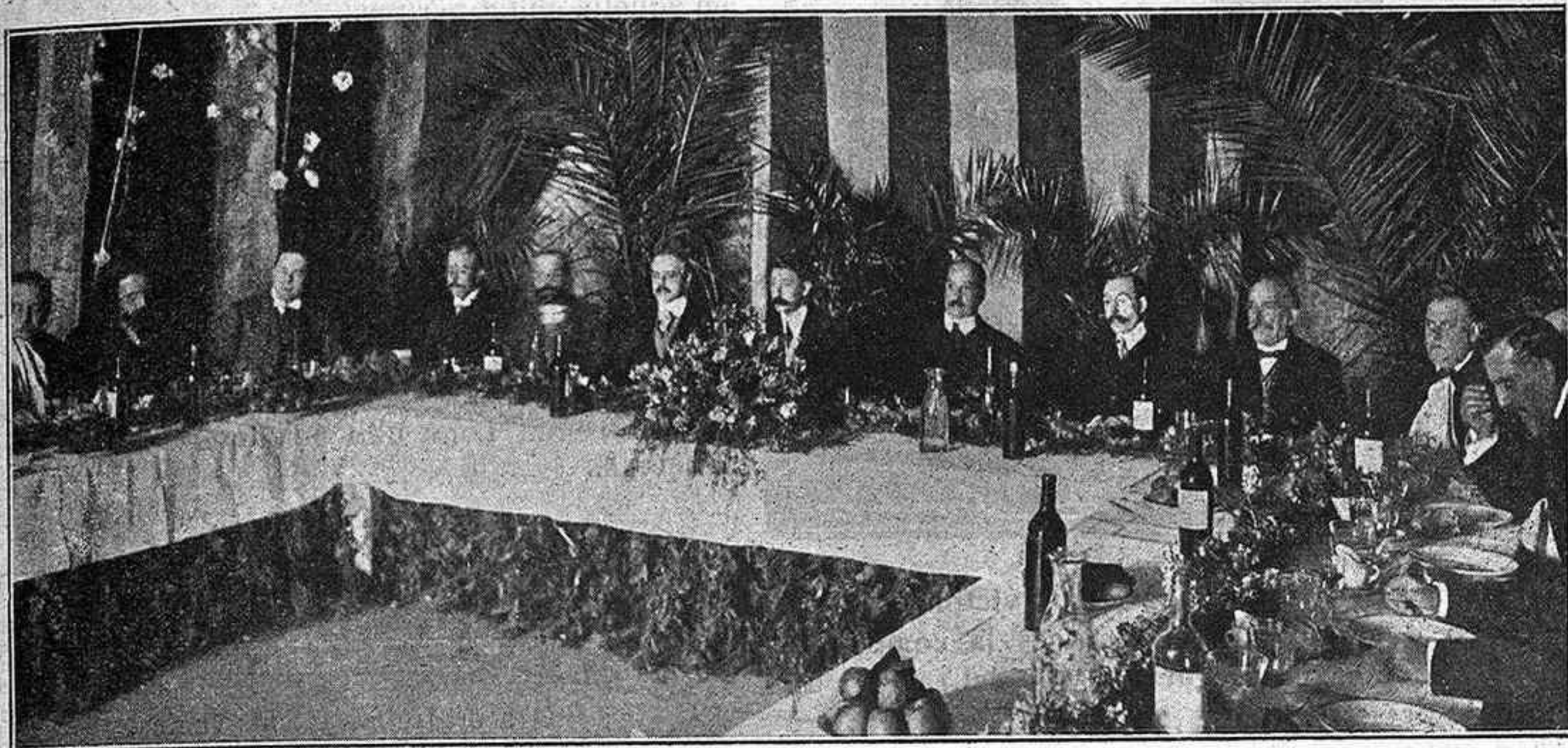
Si volém fer revolucions, si 'ns volém salvar, hem de salvar avans á las nostras donas, hem de matar al dragó que 'ns las té encantadas...

Ets tú mateixa, amiga, que t'has de deslliurar, que no tornarás pas Sant Jordi. L'àngel rebel es el que porta la llum; donchs rebelat. Si pera tú ja no hi ets á temps, sacrificat per las altras; jo ja sé que 'l sacrifici t'ha d'ésser dols, que l'ánima teva aixafada no está corrompuda.

Aprén á cridar, ¡tens la veu tan clara! contra qual-sevulga injusticia, y á no baixar may la vista, qu'al món hi ha moltíssimas cosas hermosas, y las cosas lletjas no t'embrutarán pas, mentres tinguis els ulls purs... Y ara 'm recordo que vaig comensar á pensar aqueix article á Romea, mentres representavan *La victoria dels filisteus*. A la sala hi havia moltas senyoras. ¿Hi erats, incógnita llegidora?... Quant al escenari assotavan ab sarcasmes als embustersos de la religió y de la moral, jo 'm mirava á l'auditori y veyá caras serenas de noyas qu'escoltavan y que miravan de dret, noblement, honestament *desvergonyidas*. Vint anys enrera, els «papás» se las haurían emportat cap al carrer. Son las mateixas, de segur, que treyan de casa ara fa poch temps als «papás» acorbadats... Jo no sé si son las mateixas, perque no las coneix, las senyoretas qu'han fet ja molt més; una cosa inaudita... aquí. D'una tómbola benéfica (pera donar abrighs als inundats) se'n volía rebutjar els llibres que no fossin revisats per l'ordinari; donchs s'han trobat noyas capassas de rebelarse y de fer pendre els llibres condempnats... La tómbola es la de *Feminal*, obra de la Sra. Karr... ¿Y si 'ns despertessim, á la fí, ab l'encaixada d'una má pe-

EN HONOR DE DON ALBERT RUSIÑOL

Banquet celebrat el passat diumenge en el teatro del Bosch

La presidencia del banquet.

tita y forta, y ab un crit de dona: *Alsevos que ja es hora?*... ¡Mes'ay, amiga; si la dona deslliurada tarda una mica, l' hora haurá tocat!

TULP

Las pasiones

¡Alabém las pasiones, que son la vida!
Alabém las pasiones ab entusiasmé!
Vivím passionalment, sempre frisosos,
y ab l' esperit y 'l cor enlayre, enlayre!...
Vivím passionalment, busqué m la lluyta...
Deixém la pau pels pobres mancats d' ánima.
Vivím passionalment, perque aqueix viure
es el més sá, més bó, més gran, més ample...
¡Alabém las pasiones, las grans creadoras
de tots els goigs vitals que 'ns agegantán!...
Las pasiones son el sol de la existencia
que fon el glas que tot ho adorm y mata.

ANDRESITO

¿PER QUÉ HA VINGUT?

L' aparició del Hivern á Barcelona á últims de Ja-
ner, quan ja era cosa resolta y convinguda que
aquest any ens passaríam modestament sense ell,
está donant molt que dir á las numerosas personas
que, tipas de la política, prefereixen parlar del fret
y de la calor.

¿Per qué ha vingut l' Hivern?

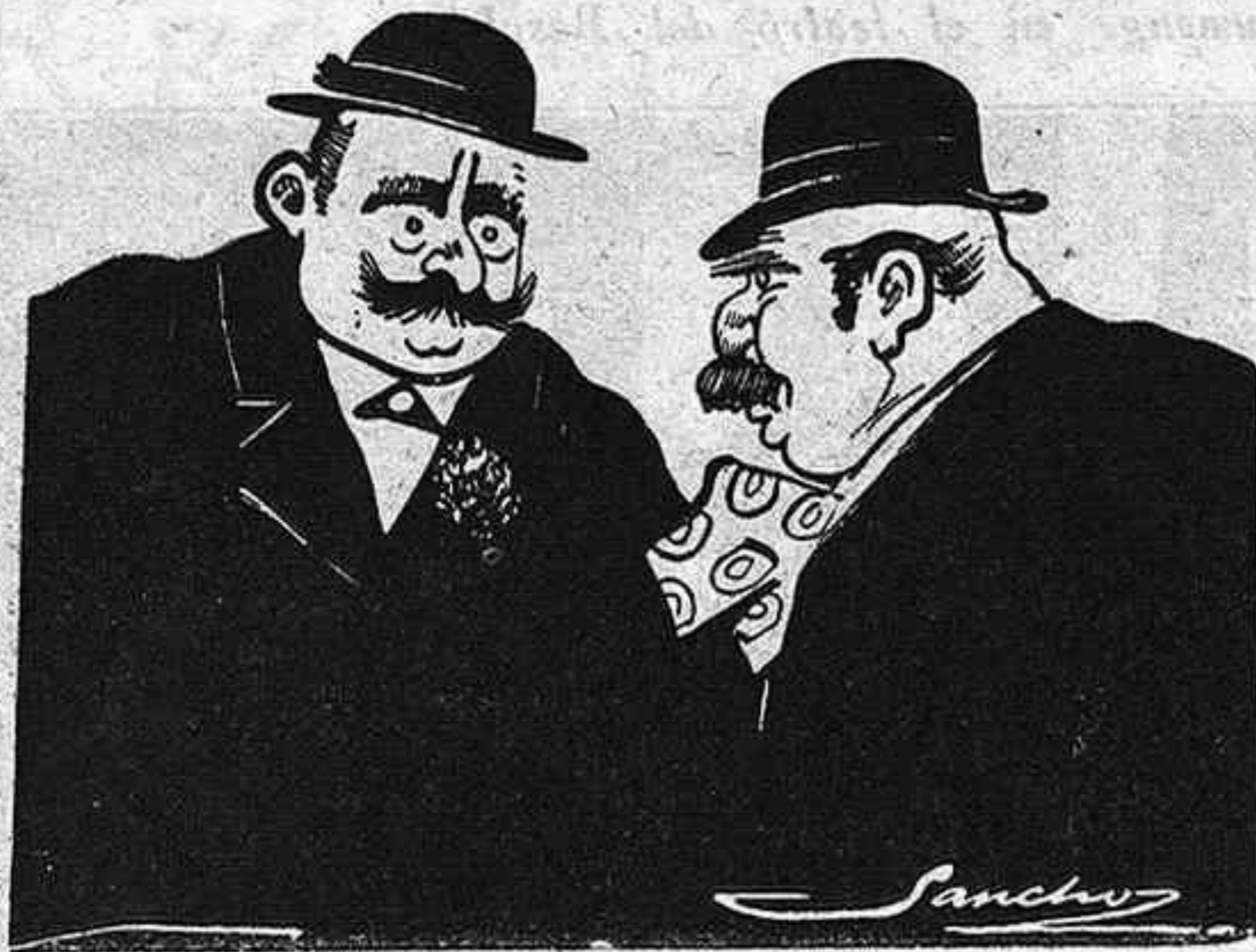
Que la seva extemporánea arribada enclou un
misteri, está fora de dupte; que perque tan á desho-
ra s' hagi determinat á venir ha d' haver passat
quelcom d' extraordinari y irregular, ningú s' atre-
virá á negarho; pero—aquí está el bussilis—¿qué es
aixó irregular y extraordinari que ha succehit? ¿A
quín género perteneix el misteri que ha motivat la
desagradable y ja no esperada visita del Hivern?

Els rumors que han circulat son molts, y tots des-
cabellats y absurdos.

La concurrencia, al terminarse la festa.

COMENTARI

—Ja ha vist á Portugal... ¡Dugas víctimas!

—No dugas, tres: la tercera es la companyia Gresham, que havia assegurat la vida del rey per un milió de pessetas.

Que aixó es cosa dels sastres, que no sabían cóm fersho pera despatxar las pessas de panyo gruixut que se 'ls estavan consumint en el fons dels armaris.

Que tot obeheix á instancias de las castanyeras, desitjosas de seguir, per un quant temps més, fent nosa á las aceras y causant la desesperació dels tranzeunts.

Que 'ls que han fet venir l' Hivern son els fabricants de sabatas de simolsa, boás y manguitos.

Que més aviat haurán sigut els vigilants, que aixís tenen la seguretat de que á la nit cap vehí surt de casa y per lo tant no s' han d' amohinar obrint portas y donant cerillas...

¡Com si 'ls vigilants, els pelayres, las castanyeras, els sastres fossin gent d' influencia y poguessin governar els elements y disposar al seu gust del termómetro!

¿Volen saberho á quí realment se deu enguany l' anacrónica visita que l' Hivern s' ha dignat fernes?...

Als metges.

Persona que per la seva posició en la Iglesia té motius pera estarne enterat, va tenir la bondat d' explicarm'ho.

La cosa va anar aixís.

Reunits un vespre del passat Janer uns quants doctors més sobrats de ciencia que de visitas, varen comunicarse las sevas impressions.

—No 's fa res—va dir un.—Hi ha á Barcelona una salut qu' esparvera.

—Cóntamho á mí, que hasta tinch bona y grassa á la sogra.

—Hauríam de queixarnos.

—¿A quí?

—Als nostres gloriosos patróns Sant Cosme y Sant Damiá. ¿Per qué 'ls tením, donchs, sinó pera servirnos en aquests cassos?—

Tal dit, tal fet. Varen fer una funcioneta religiosa als dos sants patróns; aquésts, en compliment del seu deber, s' eterniren, y sense més preámbuls, s' acostaren al Pare Etern.

—Senyor, els metges de Barcelona ploran.

—¿Per qué?

—Perque veuhen que la gent riu.

—Millor!... Riure es senyal de salut y de tranquil·litat d' ánim...

—Oh! Cert es, pero vos olvideu, Senyor, que 'ls metges no 'n treuhen ni un céntim de la tranquil·litat

d' ánim ni de la salut dels clients. Ells necessitan tribulacions, penas... en una paraula, malalties. Y com que aquest any l' Hivern no s' ha deixat veure en aquella ciutat per res...

—De modo que vosaltres desitjaríau...

—Que fessiu baixar el termómetro barceloní fins... fins que 'ls metges diguin prou...—

Tot bondat y complacencia, Nostre Senyor atengué la súplica de Sant Cosme y Sant Damiá y doná ordre al Hivern de presentarse sens dilació á la ciutat dels condes.

Y aquí tenen vostés explicat per qué l' Hivern al fi ha vingut y per qué á cada casa hi ha tretze refredats y á cada pis quatre pulmonías.

Intrigas dels metges, secundadas per dos sants y vistas ab molt bons ulls pels fabricants de caixas fúnebres.

A. MARCH

ARRI POCH Ó MOLT

D' acort trenta y tants vehins, (alguns d' ells bastant coquins), varen llogar cert local per celebrarhi una nit un ball ben bo y ben lluhit ab motíu del Carnaval.

Nombrada la comissió, se veje ab consternació que, escatimant molt els gastos, corresponían per cap cinch duros, per flors de drap, fanals, banda y altres trastos.

Al sentí aixó 'l més mesquí objectá:—¿Cinch naps?... Per mí es molt, y no puch fé 'l granda; el plan del ball m' está bé, pero en quant á dá, us daré... únicament per la banda.

ANTÓN DEL SINGLOT

CANIDIA

La nit era obscuríssima. El vent bramava amb extrany ressó, perdent-se per llunyaries séns fi, en lo desconegut. I els tres companys arribaren a la cova.

Fulvi s'arremangà la toga airovement pera esquivar els esbarzers de l'entrada. Mevi se girà un moment a contemplar la nit desde aquella altura i mirà'l cel com a pera cercar-hi un estel o un raig de lluna, en la volta negra. Atili fou el primer que entrà, amb els ulls oberts àvidament sobre l'interior de la gruta, on lluí una vaga claror.

Ajupida sobre'ls llars, ventava la vella'l foc. Uns sarments ressecs prenien, espirejant. La resplendor de la foguera ballava a grans salts per les parets rònegues. Una fumassa rogenca se perdia en la negror del fúneral.

Fulvi parlà abans que tots:

—Canidia, venim a interrogar-te. Venim a saber de tu quin és el valor de les nostres creencies. Tu, que sabs obrir la mirada sobre'ls secrets vedats als mortals i coneixes els medis de refer el passat pera contemplar-lo de nou tal com va ésser, i de preveure'l pervenir tal com serà, mostra'ns la veritat. Si la nostra fe'n surt desenganyada, tot pera nosaltres serà mort.

Canidia va fer son conjur a Hécate, posant sobre'ls llars la cuveta dels oferiments. Una fúnerola aromática se'n desprengué, serpejant.

—Oh Hécate! Escolta la pregaria de la teva sirventa, i complau els que imploren el teu oracle. Lleva les boires dels seus ulls i conduex la seva mirada sobre les coses ocultes!

—Quina és la teva fe?—digué llavors a Fulvi.

—Jo sóc el darrer patrici. Pera mi Roma és el Déu únic, i no pot morir mai, perquè'l seu origen és diví, i

perquè ha vençut tots els déus, fins els que la produïren. Nescuda dels déus, sa vida és immortal com la dels déus. No és una ciutat: és la Ciutat, la Ciutat-Deesa, la magna Theapolis. Fes-me veure, doncs, pera confortar la meua fe, la sort futura de la Mare Roma.

Canidia no va respondre cap mot. Agafà la lluern, que cremava am llum fumosa sobre un taburet, i fé senya als tres de que seguïssen. A un recó de la cova, un passadiç soterrani s'obria en la roca viva. Tots hi entraren. El sostre n'era baix i no's veia la fi del corredor. La faror de la lluern, fètida i oliosa, sofocava. Semblava sentir-se, al fons mateix de la penya, un udolar sinistre, com si'l vent hagués penetrat dins les entranyes del món.

De sobte, a un revolt del passadiç, una gran halenada d'aire fresc i humit els arribà. D'aont? Era que aquell passatge sortia a la vall oposada? Tant com seguien caminant, el vent era més fort. I una claror de crepuscle, pàlida i dubtosa, començà a destriar-se en el fons llunyà del camí.

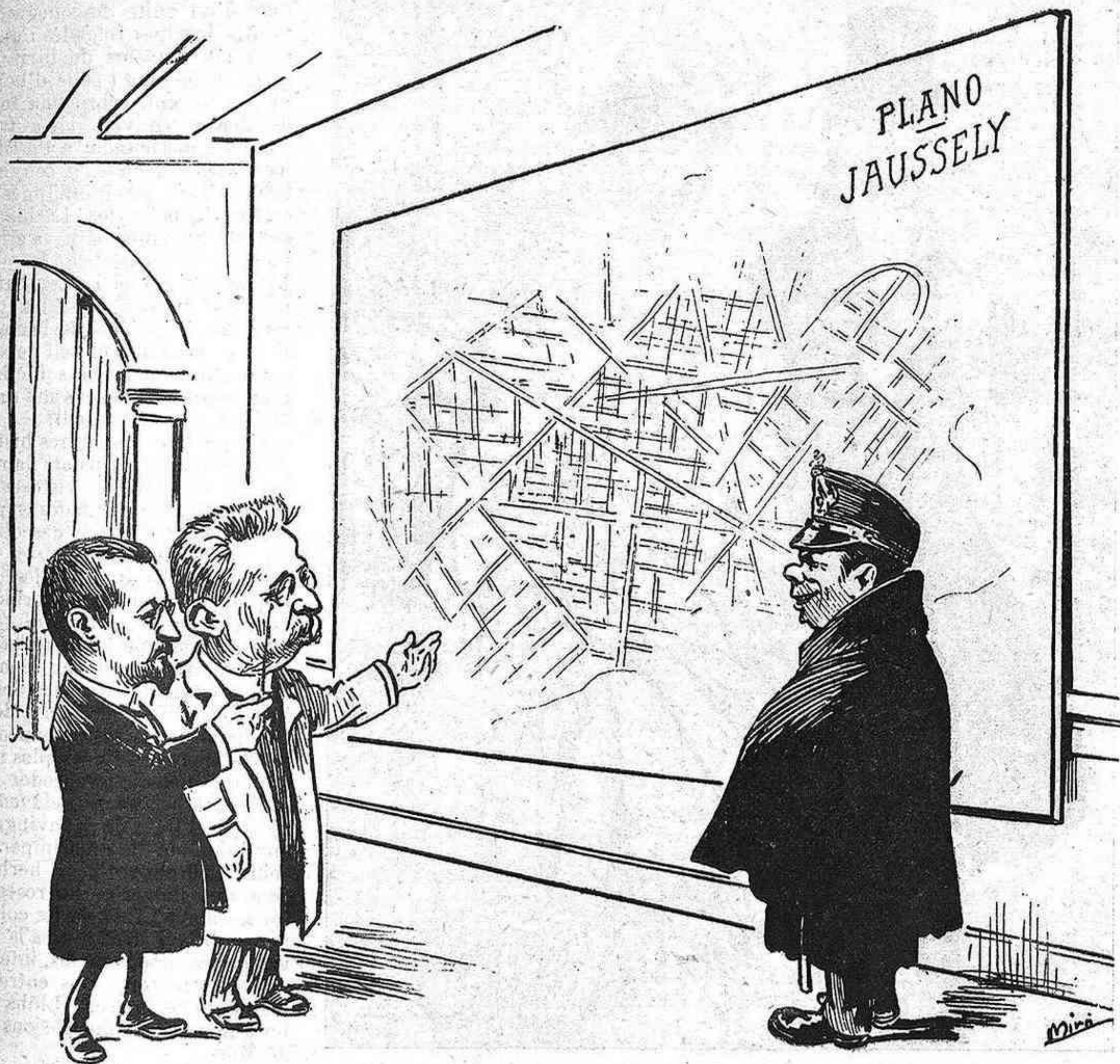
Hi arribaren. Canidia extengué la mà, evocadora. A dalt, vegeren el cel, un cel vesperatí. Les Set Montanyes sorgien davant ells. Un velari de boira's dissipava lentament. Tot el camp de Roma's mostrava en el fons. Però era ben bé Roma? La llum d'aquell dia moribon tenia una coloració extranya, un vermell de sang. Calitja feixuga s'arrossegava sobre'ls grans monuments. Dels pòrtics triomfals penjaven llars esqueixos de boira. El Capitoli tenia entre les colonnades faixes de núvols am fortes bordures enceses. Damunt el Palatí, s'endevinava una

volada de corbs. El Quirinal ocultava son temple darrera la broma espessíssima.

De prompte, sobre la nit incipient, va brillar una gran claror. Un incendi poderós prenia en la ciutat. Les columnes de fumera muntaven de per tot. Les flames abranda ven els gloriosos bastiments. Ben aviat tot va esser foc. Un chor de gemecs i bramuls d'esglai venia am l'oratge nocturn. Què eren aquelles cohorts que avençaven cap a Roma per totes les vies? Fulvi ho destrià tot seguit. Eren llegendes de barbres. Se podia veure ben bé llurs pellices fermades al còs per cordes de clí, llurs cabelleres hirsutes i roges, llurs caps coberts de l'helm germànic, llurs sandalies destruïdes per una marxa heroica a través les montanyes desconegudes. En llurs visatges hi havia una color de tots els climes, un rastre de totes les serenes, una fortor de totes les celisties. Llurs vestiments havien deixat un esqueix a tots els camins. Davant l'host, en el lloc sagrat de les àguiles, un drapell extrany, una *vexilla* informe, impossible de destriar, onejava al vent. I damunt un cavall negre de llarga cúa, el capdill semblava aspirar la sacra emanació de la victoria, el perfum torbador de l'incendi de Roma, aquella Roma oferida com a víctima sobre l'ara sanguinosa de les divinitats enemigues. La cendra dels déus se desprenia dels calius fumejants. Oh, aroma únic!

Fulvi separà la vista amb horror. Ni una paraula sortí de sos llavis tremolosos. La seva ascendencia, que's remontava als Fundadors, devia tremolar de pànic en lo desconegut.

UN XANXES PROFETA

—¡Repara, Puig, si se 'ns en gira de feynal
—¡No se engresquen tanto, hombres! ¿No ven que cuando este plan comience á realizarse, ni de ustedes ni de ninguno de los vivos se 'n cantará gallo ni gallina?

—I tu,—digué Canidia, adreçant-se a Mevi,—què vols de mi?

—Mostra-m el fons de l'esperit de la meua Livia Drusilla, pera que vegi'l seu amor i em conforti'l meu.

Canidia va fer passar els tres amics altra vegada per l'estretor obscura del corredor. Però, tot de cop, girà a la dreta per un altre passatge, més estret, que's despenia d'aquell. Una finestra s'hi obria sobre un buid negre.

—Mira!

Mevi badà la vista, àvid, sobre la fosca espessa. Una claror blanca, blanca, s'hi va fer. Se veia, en el fons inasequible, un jardí ple de flors. Verdes espessors incitaven als coloquis amorosos. Caminars protegits per l'abraç de les branques juntes, se perdien en els recons de fosca. Un aquari transparent reflectia'l balanç suau d'una acacia. Una estatua de Pomona s'esllanguia am gest inefable sota una parra d'ont els raimis penjaven ufanosos i replens. En el fons d'un camí, s'obria un temple entre columnes dòriques. Una nàiade de marbre extenia un peu sobre l'aigua tranquil·la de l'estanyol. I damunt un banc de pedra, Livia Drusilla, la propia Livia Drusilla, en braços de Pòstum, el mellor amic de Mevi, cambiava amb ell, de boca a boca, am lasciva lentitut, el nèctar d'un gra de moscatell... La curva sensual del pit, sobre la vesta descenyida i blanca, trepidava amb estremiments de deliciosa voluptat...

Mevi esdevingué pàlid com l'ivori. I una rosa que

guardava entre'ls plects de la toga fou martiritzada entre sos dits rabiosament i caigué a terra fulla a fulla.

Era'l torn d'Atili. I Atili digué:

—Jo seré sempre'l darrer fidel dels déus. Passarà la Ciutat; s'esvaniran les promeses de l'Amor. Però'ls Immortals romandran. Sobre l'eterna renovació dels homes, Ells seran els Únics, els Iguals, els Impassibles; i llurs temples obriran sempre'ls peristils com un redòs de consolació en el revolt dels camins o sobre les acrópolis.— Canidia, consulta'ls teus oracles i, pera compensar la sort futura de Roma, descobreix pera mi l'adoració que rebran els nostres déus, triomfants sobre la ruina de Roma.

Canidia conduí'ls visitants a través el soterrani. La lluernia moria espirejant. Com tornaven sobre llurs passes, aviat se trobaren a la boca de la catacomba. El panorama era del tot divers. Un cel nítid, d'un blau pur i lluminós. L'aua sorgia. Era Roma aquella ciutat extesa en el cingle de les Set Montanyoles? Tal volta era Roma, però una Roma desconeguda i extranya. Allà enfora, descollant, una immensa cúpula s'inflava, elevant en el cim una creu. Ençà i enllà, altres cúpules i altres creus. Un remoreig metàlic, alegre i sonor, difonia en l'aire tranquil una amplíssima vibració. Un chor llunyà, una psalmodia monòtona, pujava reposadament. Era un càntic a dues veus que's responien alternant, l'una profunda i singular, l'altra innúmera i plena,

perduda en llunyedars inaccessibles, am ressonances i ecos poderosos. I entre les tombes suntuoses de la Via Appia, una llarga processó s'escorria. Sacerdots d'un culte desconegut, revestits de capes folgades i aurífiques, am blancors de lliri, vermells de sang i pells d'hermini. Al davant, sobre una mula, cavalcava un vell. Una triple corona superposada, a l'estil de les tiars orientals, li cenyia la testa. El seu hàbit era'l més ric, cobert de pedreries. La blancor dels plects flotants tombava airosoament als dos costats de la mula. I girant-se a una i altra banda, mirant solemnement les dues rengleres de poble que l'aclamaven, frenètiques, el vell deixava caure sobre'ls fronts inclinats grans signes de la seva mà dreta. Quin poble era aquell?

— Un poble de vestidures histrióniques, capells ajustats damunt cabelleres, cosselets vistosos, esclavines, capes retallades en puntes o volant enrera i descobrint les cames de calces justes que dibuixaven totes les línies; una indumentaria sense la morbidesa esculptòrica de la toga ni l'austeritat gravetat de la pretexta. El Panteó estava profanat. Son velari, romput. Les divines despulls s'espargien al vent de la Campania i els restes marmoris servien pera bastir temples nous a un déu enemic i vencedor. Les ares antigues se refredaven de mort, i al llarc de les avingudes envilides, sota'ls arcs imperials, sobre les lloses votives, l'herbam, com una llatzeria, ho rosegava tot, escalava'l fust de les columnes, cobria i desfigurava'ls epigrames commemoratius, interposava destructores rels entre les mamelles de la sacra Lloba i la boca aixuta dels dos Beçons fills de Mars...

Atili no pogué més. Amb un gest desesperat, tirà dins el fonal del pervenir el *felicion* que portava penjat al coll, una joia

SORTINT DE LA SOIRÉE

—No hi tornaré pas més á n' aquesta casa, Sofia.

—Farás bé! Un home decent s'hi ha de trobar per forsa cohibit. Si un altre cop ens convidan... hi vindré jo sola.

AMO INOPORTÚ

—Venía á cobrar el lloguer...

—Haurá de tornar un'altra hora... Ara estich ocupadíssim.

consagrada a Phebus al temple partenòpic, reliquia familiar tramesa pels ascendents. Tot era finit...

I els tres companys sortiren de la caverna i passejaren per les vies triomfals de Roma'l terrible secret, guardat en el fons de l'esperit com una penyora tràgica...

Tal se passava baix l'imperi d'August, l'any 758 de Roma, el 8 de les idus d'octubre, sota'l consolat de L. Valeri Messala i C. Corneli Cinna.

GABRIEL ALOMAR

LA GARRIGA

= POPULAR CANSÓ VALLESANA =

De Montmany fins á Llerona;
de La Ametlla á Semalús,
com la vall de La Garriga
no hi ha vall en cap més punt.

Es La Garriga
ab son encís
d'eixa comarca
el Paradís;
y en ell, per àngels,
n'hi ha un floret
de minyonetas...
¡Deu n'hi doret!

Puig las noyas de tot nostre terme

fan, han fet y farán sempre goig;
més senzillas no poden pas serne;
més modestas y francas tampoch.

*

Entre Santa Margarida
y 'l turó de Puig-graciós,
La Garriga está desada
dintre un estutx de turóns.

N' es ben guardada
per tots costats
y no li mancan
plers á grapats.
Es per la séva
posició tal
de la encontrada
la Capital.

La Garriga n' es la Barcelona
del poétich y hermós Vallés Alt;
n' es la mare que acull amorosa
als poblets, fillets séus, dels voltants.

*

Del Congost fins á Rosanes;
de ca 'n Poy á ca 'n Busquets,
rieral més fresch no 's trova
en cap banda del Vallés.

Plá com el nostre
no hi es... ¡qu' es cas!
Fonts regaladas
á cada pas,

y una campinya
que bé 's pot dí,
de tant florida,
qu' es un jardí.

Per aixó quan vé la Primavera
aquí brilla 'l Sol sempre més pur;
més qu' enloch de flors s' omplen els arbres;
l' auçellada aquí hi canta ab més gust.

*

De Montmany fins á Llerona;
de La Ametlla á Semalús,
com la vall de La Garriga
no hi ha vall en cap més punt.

PEPET DEL CARRIL

PRINCIPAL

Vora 'l mar es un quadro de platja d' escassas condicions. Ni literaria ni artísticament es recomenable, y l' única cosa que 'l salva es la música del mestre Alfonso que, además de ser bastant original, conté fragments molt inspirats avalorats per una harmonisació perfecta.

El públich, entenent aixís, va demanar insistentment el *bis* de varis números, essent cridat el jove compositor á las táulas en companyia dels actòrs, que treballaren ab ganas de quedar bé.

* * *

Papá Ministre, sense ser una de las millors creacions de 'n Rovetta, es un bon drama no mancat d' emoció ni de fonda psicología. La sobria naturalitat, la justesa de caràcters, tots humans, y el diálech vivíssim, que son la característica de totas las obras del eminent autor de *Realtà*, donan al present llibre un relleu notabilíssim, avalorat per una fina observació de costums de certa classe social. Llástima gran de final, que per lo descolorit y fals, resulta un tant inesperat!

La traducció, deguda al celebrat novelista D. Narcís Oller, es, com totas las sevas, plena de claretat, y el llenguatge queda pulcre y literari, podentse dir que no sóls interpreta l' obra sino que la millora.

Els actòrs, en general, discrets, distingints'hi el senyor Giménez.

LICEO

Després de la *Carmen* cantada per en De Marchi, qui va defraudar las esperansas de bon número de filarmònichs, donchs no en va passar els anys y els *panyes* per un tenor, per celebrat que sigui, y després de aquella «*Coppelia*» de *mis pecados* que no ha fet sino alegrar la vista de uns quants guetos, poca cosa pot dirse de la tasca liceista durant els vuyt darrers díes.

Ara... lo que 's prepara, ja son figas de un altre cove:

Per aquesta mateixa senmana s' anuncia la primera dels *Mestres Cantaires*, de quína ópera guardan tants bons recorts els wagneristas y els que no 'n son. Y la bona nova va seguida de una gran qualitat. La qualitat de que l' obra va á ser interpretada per artistas de gran valua, donchs tant la direcció com las parts s' han confiat á notabilíssimas figuras que, segons se díu, se farán escoltar ab un pam de boca oberta.

ROMEIA.—TEATRO ÍNTIM

Avuy farà vuyt díes de la tercera «sessió». S' estrená *La victoria dels filisteus*, tres actes del inglés H. A. Jones, posats en catalá pels Srs. Maristany y Vilaregut. No es gens fácil judicar l' obra per la representació insuficient dels actòrs de Romea. Alguns, com la Srta. Xirgu, la Sra. Baró y 'l Sr. Vehil hi posavan,—se veyá ben clar—tota la bona voluntat; els altres se 'n sortían de qualsevol manera. Pero també 's veyá ben clar que tots hi anavan venuts. Aquells actòrs que d' esma assentan un tipo d' aquí—els vells, las «garsas» del Iglesias—son absolutament incapassos d' entendre un tipo de fora. Aquells personatjes ab noms inglesos, parlant de costums y ridi-

culesas inglesas en catalá, eran disfressas de circo, y no es exagerat. ¡Quíns barrets! ¡Quína roba! ¡Y quínas perucas! El Sr. Borrás ne portava una de rossa rissada com un' escarola, de la que li penjavan dugas patillas de las que 's posavan els tenors cómichs als temps dels bufos. El Sr. Capdevila, pera ferse calvo s' havia clavat una miena de cofa de color de rosa plena de bossas, vorejada d' un *cerquillo* de Sant Antoni. Naturalment que l' extravagancia grollera de las figuras treya eficacia á las escenas. Y si s' hi afegeix la desentonació casi constant, fins els que sabían lo que havían de dir, se compendrà l' insuficiencia total de la representació.

Aixís y tot, la comedia agradá forsa. Es una sátira del tall de las qu' escribía en Dumas fill, ab el protagonista que presenta la tésis ó l' experiencia y la va comentant mentres se combinan en l' acció els elements, que son els personatjes satirizats. Caràcters y epissodis fan ressortir l' hipocresía de las *clases directoras* en una petita ciutat de la vella Inglaterra, ahont no 's pot ser sincer ni des preocupat baix pena de desterro. El quadro es prou «internacional» pera poder adaptarse á moltas altrás ciutats de fora d' Inglaterra, y prou vivent pera interessar á tothom. Als diálechs hi ha gracia cáustica, troballas d' expressió irónica y fins sentimental.

El públich ho escoltá tot molt bé, y aplaudí pródigament. Al apuntador sí que se li va fer molt poca justicia. Té un' hermosa veu, potenta y abaritonada, que no sé perque no agrada á ningú. El mateix Sr. Borrás se recordá més de fer de *director* que de ficarse á la pell del personatge que li havían confiat, y al bó y millor de un' escena va renyar al excelent apuntador ab una mirada ferotje y un *¡psst!* qu' esborronava. ¡M' agradaría veure lo que farían el públich, el Sr. Borrás y 'ls demés directòrs de Romea si no sentissin al apuntador!

CATALUNYA

La companyia Larra-Balaguer se despedí ab el benefici d' aquest últim, estrenantse la comedia en quatre actes *Nunca* del Sr. Acebal que obtingué un regular éxit.

* * *

Causas imprevistas impediren que tingués lloch el dimars l' anunciat debut dels italians que forman la «Companyia Goldoniana».

La funció inaugural degué donarse ahir, per quín motíu no 'ns es possible encare formar judici escrit. No obstant, podém adelantar que 's tenen bonas referencias de la esmentada companyia, la qual, com casi totas las italianas, ofereix un conjunt notable.

Com á primera figura porta una actriu de renóm, Dora Baldanello, que interpreta els tipos protagonistas de las finíssimas y graciosas obras de Goldoni, el millor dels mestres de la comedia de *bon gust* que entre sos clássichs ha possehit Italia.

El repertori d' obras es nutrit y selecte, haventse obert un abonament á diari pera trenta funcions.

Estém, donchs, en l' expectativa de fruir més d' una sensació verament artística.

NOU

La bella perfumista, arreglo dels Srs. Jover y Pous, es una d' aquellas obras que, descartada la mala intenció, no hi queda res aprofitable. La picardia subsisteix en la versió castellana, pero la gracia del original s' hi veu sensiblement mermada. No es difícil, donchs, suposar que calgueren molts esforços per part dels cómichs pera que la *bella* no semblés lletja als ulls dels morenos, y pera que 'l seu *perfum* no 's transformés en *cattivo odore*.

La música que, com sabém, es arranjada ab trossos d' aquí y d' allá tampoch va entussiasmar al auditori.

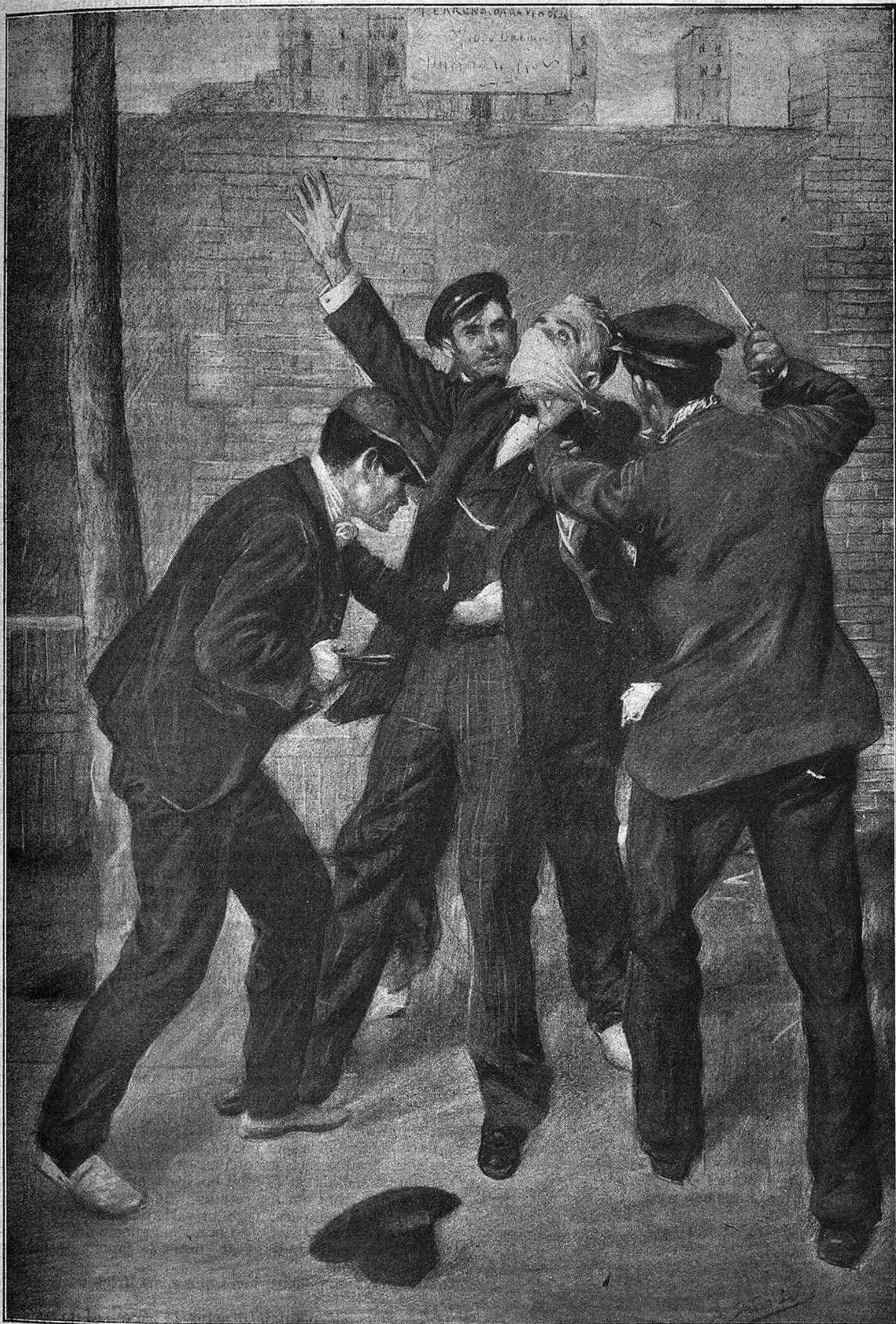
L. L. L.

A UNA HERMOSA

El mirall del tocador
qu' en ta cambra hermós fulgura,
admirat de ta hermosura,
t' enalteix qu' es un primor.

No es estrany, puig may ningú
ha tingut la ditxa seva,
de poguer la imatge teva
veure á son pler y al desnú.

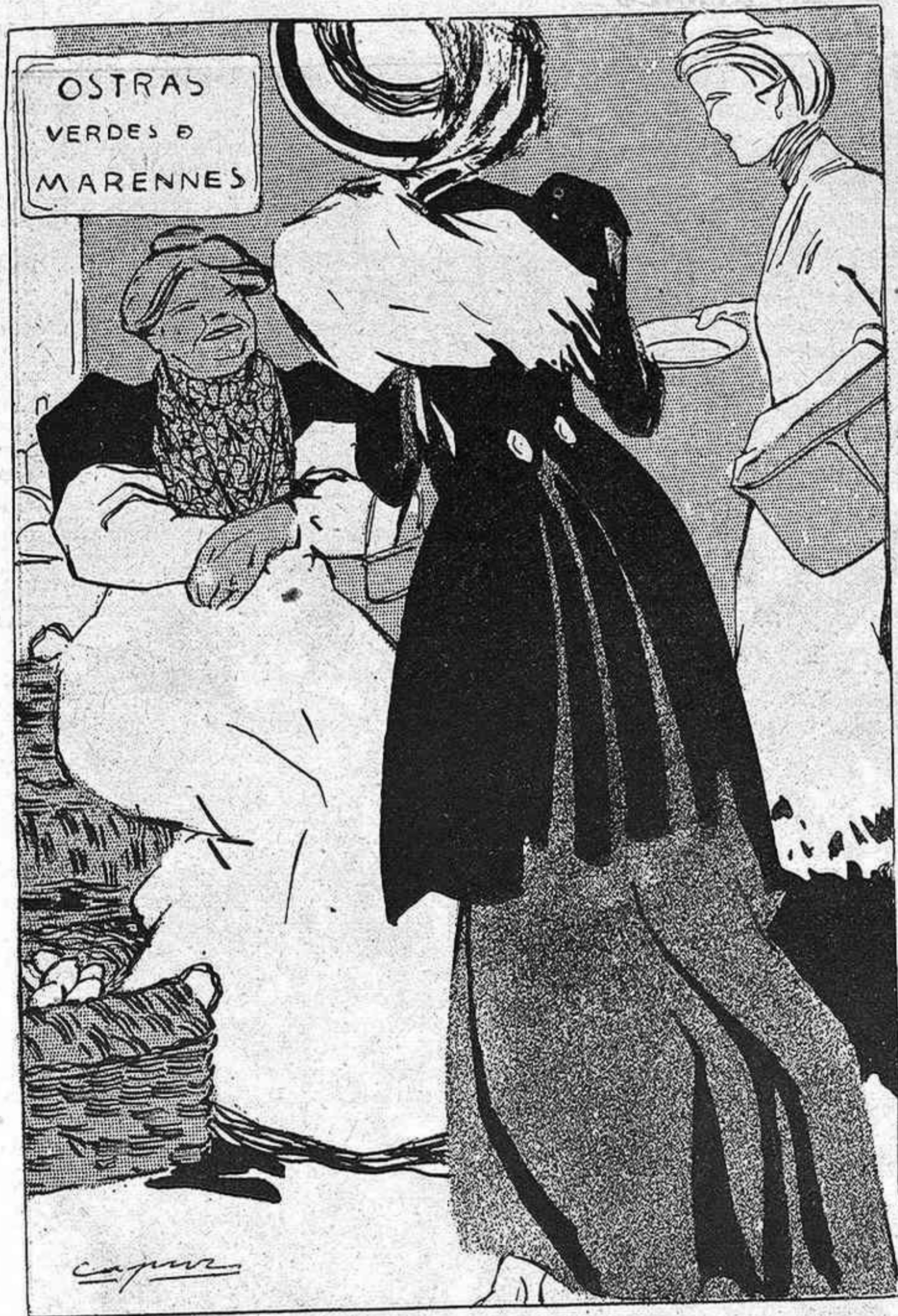
UN ATRACO

«Los ladrones no fueron habidos.»

(D' un diari de l' endemà.)

FRESCAS Y PLENAS

LA OSTRERA: —A tres rals l' últim, filla: no las puch donar á menos.

LA CRIADA: —¡Y aral... Si l' altre día 'ns varen costar á dos, y eran més maduras...

Per aixó no té rival,
que artista no hi ha més destre,
per dibuixá ab má de mestre
ta bellesa excepcional.

Ell ab son cristall gentil,
fent de la forma un model,
díu qu' ets un ángel del cel
caygut aquí un jorn d' Abril;
que sobre tanta excelencia
no hi ha imperfecte ni un punt;
qu' es ton acabat conjunt
de lo hermós la quinta essencia,
y que quan d' esclari acavas
ta caballera sedosa,
serías molt més hermosa
...si las pintas netejavas.

ABEL GAUBANSA

ESQUELLOTS

De sobra deuen saberho els nostres lectors per la premsa local.

Dissapte, á Lisboa, en el moment en que la familia real, tornant d' una excursió á Villaviciosa, entrava en la població, un grupo d' homes dispará sobre 'l cotxe regi, matant casi instantáneament al rey Carlos I y al seu fill major, Lluís Felip.

Com que la corda de LA ESQUELLA no es la política, aquí deu quedar en rigor terminada, una volta donada la tremenda noticia, la nostra informació sobre aquest trágich succés.

El rey y 'l seu fill moriren el día 1.

El día 2 quedava solemnement proclamat rey de Portugal un altre infant ab el nom de Manuel II.

¿Acabarán aquí las conseqüencias d' aquesta especie d' «atentat d' Hostafranchs» realisat el dissapte á Lisboa?

El temps, en aquestas cosas mestre sense rival, s' encarregará de contestar per nosaltres.

Don Tartarín Lerroux té devegadas ingenuitats encantadoras.

En la convocatoria del *meeting* que 'l passat diumenge va celebrar en el seu establiment del carrer d' Aragó—vulgarment conegut per *Casa del Pueblo*—hi posava al final una advertencia que deya aixís:

«Se espera de la cultura del público que respete los palcos, únicas localidades reservadas para las señoras...»

Pero á la quienta, en la *cultura del público*, educat per éll y baix el seu látigo colcat, hi té tanta confiança, que á continuació y sangrantse en salut, anyadia ab adorable desenfado:

«La Comisión, en todo caso, hará cumplir este acuerdo *sin contemplaciones*.»

¿Veritat que aquest *sin contemplaciones* es tot un poema?

Un poema descriptiu del concepte que de la seva gent té format el *ilustre cardillo*.

Dissapte, en l' elegant edifici Estació de Viatgers aixecat per la Junta del Port á la plassa de la Pau, varen inaugurarse el Restaurant públich y el *Mundial Palace*, centre, aquest últim destinat á prestar grans utilitats als passatgers que per la vía marítima arribin á surtin de Barcelona, donchs en ell hi trobarán tot quant en lo que 's refereix á informació, facilitats, orientacions y serveys de totas

menas pot demanarse.

LA ESQUELLA, encare que no hi va assistir, agraheix la invitació que pera 'l banquet inaugural va rebre y desitja als directors del *Mundial Palace* l' éxit que la seva hermosa iniciativa 's mereix.

En todas partes cuecen habas...

Temps enrera va ser aquí famós—uns quants días—un tenor, per la gran particularitat de que, avans de trepitjar las taulas, havia *fet musclos*.

Un altre tenor ha debutat ara á Madrit, y al donar els diaris compte dels seus mérits, després de dedicar quatre tristas paraulas á las condicions de la seva veu, que efectivament sembla qu' es molt bonica, omplan líneas y més líneas explicant que era estudiant de dret á Sant Petersburg, que 'l seu pare, pera privarlo de cantar, va ferlo ingressar al exércit y qu' en la última guerra del Extrém Orient va realisar, lluytant contra 'ls japonesos, no sé quantas valentías...

Ja ho sabeu, donchs, joves que al art lírich penseu de dicarvos.

La veu, las qualitats d' actor ja serveixen per 'algo; pero lo que á la multitud—inculta ó culta—la engresca y la cautiva son els antecedents, la vida íntima del cantant.

Un tenor ex-carreter, una triple procedent del gremi de

bogaderas, un baix que hagi estirat el nyinyol ó fet culs de cadira...

¡Aquí, aquí está el secret del éxit!...

De la premsa diaria:

En la secció telegráfica:

«S' ha constituït el nou ministeri búlgaro. En ell hi figuren els senyors Malikoff, Takoff, Salbascheff, Nico laeff y Paprickoff.»

¡Uff!...

Llegint aquestes ratllas, ¿no senten la necessitat de pendre un glop d' aygua naff?

* *

En la crónica local:

«La secció d' excursions del C. A. de D. del C. y de la I. prepara...»

Caballers, aixó en rigor no hauría de figurar entre las gazetillas.

Aixó s' posa en la secció de trenca-closcas.

Un altre que se 'n va.

En la seva casa del Tibidabo, ahont mesos enrera hi instalá un gabinet públich de física titulat *Mentora*, morí el dilluns el patrici catalá don Fernando Alsina.

Era un regionalista ferm y probat. Presidí algun temps la *Lliga de Catalunya* y en el camp industrial lo mateix qu' en el polítich y en l' económic ha-via posat molt alt el seu nom.

[E. P. D.]

«L' altre día—diu el diari—

al carrer de 'n Robador, á una dona li van pendre un noyet... ningú sab cóm.»

Aixó es buscar pessigollas als ullals del mateix llop; perque si ella no volía que li robessin el noy, ¿quí la feya aná, á la tonta, al carrer de 'n Robador?

L' Ajuntament ha posat ja en circulació els sagells especials de D. Jaume que, durant lo que falta d' any y en commemoració del Centenari, s' han d' utilisar pera 'ls documents de la Casa Gran.

Un empleat lerrouxista no s' amagava de dirho:

—¡Venga este sello catalanista! Así tendré el gusto de pegar á D. Jaime á los papeles con un par de puñetazos.

A lo que respongué amatent un company d' oficina:

—Sí, pero, avants, per mullarli la goma, li haurás de llepar la esquena.

—Y... ¿qué tal?... ¿qué tal la pista de las bombas?

—Pst! ¡Silencio!...

—Sembla que ara va de veras.

—Sí... ¡Otro gran descubrimiento!

—Ah, sí?... Veyám, digui...

—¡Mutis!

—No diré res... L' hi prometo.

—Pues... ¿sabe aquel paquet de ostras?

—Sí...

—Ahora... ¡otro de caramelos!

PARLA DON PRUDENCIO

Alguns oficials del barco alemany «Freya» foren obsequiats ab un concert en la *Tómbola Feminal*. Y pera correspondre degudament al obsequi, els marinos alemanys varen pendre una porció de números dels que expenen las simpáticas senyoretas que s' han imposat tan benéfica ocupació.

Però tota la espectació s' concentra en els lots que la sort deparava á cada un dels oficials que preñan un paperet.

Es clar. Si á un marino d' aquells tan ferrenys li arriba á tocar una cotilla, ó un bracelet, ó una ampolleta d' essencia, després de lo que ha passat á la seva terra, eran capassos de pëndresho com una alusió y enfadarse al punt d' abandonar els lots y dir á las simpáticas *tomboleras*:

—Tinguin, si son servidas. ¿Qué s' han pensat de nosaltres? ¿Que 's creuhen que *todos somos unos*?

Una nombrosa comissió de taberners visitá, diumenge, al governador,

—¡Venid todos al mitin! Si no basta el salón, llenaremos el jardín; y si no, la calle; y si no, la ciudad; y si no, la provincia; y si no, el mundo entero con todos sus arrabales.

suplicantli revoqués l'ordre donada de ferlos tancar las botigas.

Els amos de taberna volen que 'ls seus establiments quedin excluhits del descans dominical, y alegan en sa defensa varias rahóns, entre ellas algunas de pès.

Els diuhen ab rahó: els diumenges, fins per la tarde, están obertas las iglesias, y els capellans si no diuhen missa, batejan. Donchs, ¿per qué havém de ser menos nosaltres?

Está clar. ¿Per qué no 'ls han de deixar obrir... y batejar?

Casi bé no passa día que algun cotxe remolcat d'aquest malehit tranvía de la inglesa companyía, no fassi una atrocitat.

El públich té una manera d'evitar aquests descuyts

Á LA PORTA DEL PARCH

—¿Quin elefant vols anar á veure, maca?

—El de pedra, que avuy no porto llonguet.

que tants accidents *opera*:
y es pujá á n' els de darrera,
y deixá 'ls del devant buyts.

Diumenge passat, en celebració del centenari del naixement del *Conquistador*, aparegué voltada de flors la estatua de Jaume I.

Un jove lluhit, dels que fan guardia d'honor á la porta de las iglesias, á la sortida de la missa de las dotze, al passar per davant del Ajuntament, s'adoná de la florejada *hornacina* y, senyalant la figura del gran rey, preguntá á un municipal:

—Dispensi, vol fer el favor de dirme qui era aquest subjecte?

—Un señor que hizo muchas conquistas, respón el guardia.

El jove lluhit dona las gracias al municipal y, després de reflarse 'l bigoti, exclama entre dents:

—Y á mí ¿ahónt me la deurán aixecar l'estatua?

¿Y la ley de Jurisdiccions?

Per ara, bona.

A Madrid s'ha estrenat ab grandióis éxit un drama titulat «Los Segadores».

Naturalment, el drama, además de ser dolent, ataca sense solta als catalans.

Aixís resulta que 'l títul de «Los Segadores» no es pas el més apropiat. Millor li estaria «Los Sembradores».

Sembradores de la mala semilla.

Els comissionats barcelonins que anaren á Montpeller á presenciari las festas del Centenari de D. Jaume, varen esser rebuts als acorts de la *Marcha Real*.

No sabem qué tindrà que veure aquesta pessa de música ab l'antiga Corona d'Aragó, qu'era lo que en aquells moments se festejava.

Ja estém veyent que 'l día que se celebri l'aniversari de la presa de Mallorca, la solemnitat anirà també acompanyada d'alguna ilustració musical. Que deurán ser motius de *La marcha de Cádiz* ó dels *Gigantes y Cabezudos*.

¡Quín efecte més grandióis, la gegantina figura de Don Jaume animada pels airosos compassos d'aquell popular pas-doble:

—*Por la patria te dejé-ay-de mí!*...

Dos amichs, que fa á prop de un any que no s'han vist, se retroben un día:

—Carát, Lluís! Tú per aquí?... Quína sorpresa! En bona refé 'm pensava que t'havías mort.

—Home, si m'hagués mort, portaría dol...

NOTAS DE CASA

Desde 'l primer d'aquest mes ha quedat exposada en els salons dels Srs. Esteva y C.^a (Santa Ana, 6) una variada colecció de quadros del distingit artista Ramón Pichot.

La exposició s'tancarà el día 15.

El simpátich Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria (Condal, 85) ha organiat sis Conferencias-Estudis de l'obra dels més eminentes poetes y literats catalans.

Las tres primeras sessions están senyaladas pels días 1, 15 y 22 de Febrer.

Péls dependents de Llotja

EN L'HORA DELS CEREALS

SONET

Benehit siga 'l ximplet que os fá escombrar
quan encare hi ha gent dins del Saló;
aixís tingués el nás plé... de segó,
y de fabas el puesto de... menjar!

Prou desgracia tením d' aná á dinar,
allá entrada de fosch, sense claró,
trovant sempre l' arrós fet un pastó
que se 'ns aferra dalt del paladar.

Proposo jo á Don Pio, per 'ná bé,
que os dongui una manguera á cada hú
y á n' els que venen tart, que han prés café,
se 'ls dispari una dutxa al punt d' entrar...

que á bon hora 'l saló quedará nú
y podreu las garrofas endrapar.

JOAN FABÓNS

QÜENTOS

Un cassador dels novells
surt de casa tot determinat.

La seva senyora veu que,
ademés de la escopeta, se 'n
emporta un bulto extrany, com
si fos una gabia tapada.

—¿Qué hi portas aquí?

—Una perdiu, per si acás no
se me 'n aixequés cap.

—Si, però, ara sòls faltará
que la encertis, aquesta.

—No tinguis por, dona; per
aixó me l' enduch morta.

Dos companys, que fa días
que no s' han vist, se troban á
la Rambla.

—¿Qué tal?... ¿Ja estás llest
d' aquell encostipat?

—No pas del tot.

—¿Y aixó?

—Me falta lo principal. En-
care haig de pagar al metje.

En Pau y en Pere parlan d'
un antich company.

—L'altre día 'l vaig veure.
Está á punt de casarse ab la
Quiteria.

—¿Quína Quiteria?... ¿Aque-
lla que feya de planxadora?

—La mateixa.

—Y ell, ¿qué fa, ara?

—Pots pensar... ¡una bes-
tiesa!

Diálech entre dugas xicotas
del temps:

—Noya, estich desesperada;
no sé pas qué fer.

—¿Y aixó? ¿Qué 't passa?

—Res, que ara 'm trobo qu'
estimo y soch estimada.

—¿D' aixó 't queixas?... Si la
felicitat casualment consisteix
en aixó.

—Si, però, jo estimo á un y
el que m' estima es un altre.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA I.—*Bo-ni-ca.*
- 2.ª ID. II.—*Du-fort.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Persa, peras, presa, pesar, aspre, repás.*
- 4.ª MUDANSA.—*Amer, amor.*
- 5.ª TRIÀNGUL SILÀBICH.—*Verónica, Ramona, Nina, ca.*
- 6.ª CARTELL.—*Moderna.*

ARRIBADA DEL HIVERN

—¡Cómo!... ¡Ahora es hora de presentarse!

—Ja ho sé que arribo tart, pero no s' amohini: vinch ben provehit y
espero en pochos días recuperar el temps perdut.

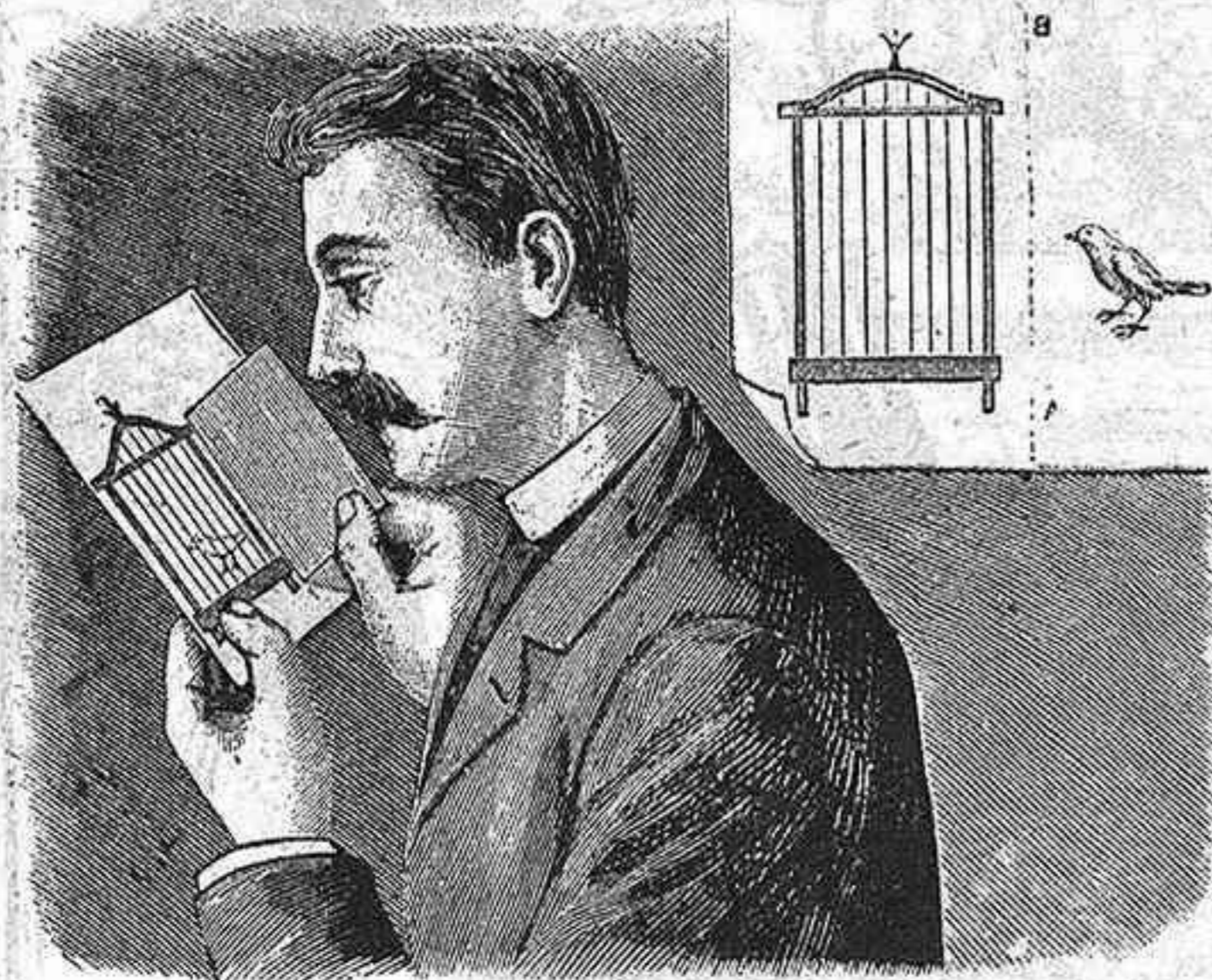

L' AUCELL QU' ENTRA Á LA GAVIA

Dibuixarem en un full de paper blanch una gavia buyda y al costat mateix, á la distancia de un ó dos centímetros, un aucellet, que tan potser pardal, com verdum, com rossinyol.

El *conquè* de la qüestió es fer entrar l' aucell á la gavia, ó quan menys que 'ns fassi l' efecte de que hi entra.

Y el *conquè* no pot ser més senzill: Colocarém entre las dugas figuras una cartulina qualsevol (una tarjeta de visita, una carta) y aguantantla perpendicularment, hi apoyarém la punta del nostre nás.

Ni mes ni menys que lo que fa aquest senyor que tenim á la vista.

Alashoras fixemnos en el dibuix: veurem ab un ull, l' aucell y ab l' altre la gavia. Pero, al cap d' una estoneta de guaytar atentament veurém com el russinyol, ó el verdum, ó el pardal, salta dintre la gavia.

La persona que no 's veji ab cor de dibuixar una gavia y un aucell pot observar l' experiment ab las mateixas figuras que constan en el present gravat, en la part alta del dibuix, á ma dreta del espectador.

Y fins á un' altra.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

ABANS DEL BALL

En Quimet es un minyó dependent salta taulells que figura entre 'ls lluhits consocis del C. A. de D. del C. y de la I. Aquest día anant ab ell de passeig vareig dirli:—¿Ja 't preparas aquest any per 'ná al Liceu?
—Sí, noy;—va dir mes alegre que un gat quan la *quart-sis* te; ja tinch á punt la xistera, me la deixa un amich meu qu' es cotxero; el frach me 'l deixa un cosí qu' es camarer d' un restaurant.

—Farás tropa!
¿que hi vas ab dona?
—Així ho crech;
una tal *Quart-tres-segona*;
una modista que te
una cara mes *tres-dugas*
que la Reyna... del *couplet*
y que está de mí un xich *tota*
perqué... no ho vulguis saber.
—¿Potser *prima-quarta* aquella
que ballaba ab tú al Jockey?
La mateixa.

—Noy, ja 't planyo,
si aquella xicota te
relacions ab un fulano
que á Sant Antoni ven peix.
—No hi fa res; d' un *tres-cinch* ó altre
be prou que m' apanyaré
que al ball del Liceu, de donas
á cada ball ni hi han un femer.
—Pro devegadas et pensas
ballar ab un bon pamet
y 't trobas ab uns bigotis
mes llarchs que 'ls que dú en Moret.
—Fuig home; si jo á las donas
d' una hora lluny las conech;
mira, l' any passat ballava
ab una que anava de
tersa-quarta, molt ben feta
y lluhint un be de Deu
de pantorrillas que... vaja...
no ho vulguis saber.

—Be ¿y qué!
¿la vares coneixer?

—Sí, home,
tot desseguida, ab la veu.
—¿Que era la bella Chelito?
—Y ca; que havia de ser;
era la vella... de casa,
la mare; hi va anar perquè
el pare de amagatotis
va portarhi una ¿m' entens?
—Massa; noy á casa teva
es veu que tots sou... parents.
—Adeu; m' alegro de veuret
si acás hi vas, ja 'ns veurém.

J. STARAMSA

II

El *tot*, *prima-dos* té *tres*
hu está desequilibrat;
donchs ab el cos de l' Agnés
ha comés un disbarat.

TRES CALANDRIS DE MASNOU
TARJETA

LOLA SANS Y CAVIA

BERGA

Formar ab aquestas lletas degudament combinadas el títul de un drama catalá y l' apellido del autor.

J. B. BASIL

GEROGLIFICH

1 5 5 1
T T
I A
R
I I A
E

A. CARARACH (a) CURRO MELOJA

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20
Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

DEMÀ DISSAPTE:

La Campana de Gracia

publicará un interessantíssim número, bellament decorat ab notas de color

CONMEMORACIÓ DEL 11 DE FEBRER DE 1873

ELS SUCESSOS DE PORTUGAL, ILUSTRATS AB VARIS RETRATOS
CARICATURA POLÍTICA

El preu del número será, com de costum, 5 céntims

L'auca del senyor Esteve

PER

SANTIAGO RUSIÑOL

Un tomo. UNA pesseta

V. BLASCO IBAÑEZ

ORIENTE

Un tomo. Ptas. 3

WILLY

EXTRAVÍOS DE MINNA SUS ENSUEÑOS

Un tomo. Ptas. 3 50

Guía LOP

LA CIUDAD DE BARCELONA CON VISTAS Y PLANOS

Un tomo, en tela. Ptas. 2

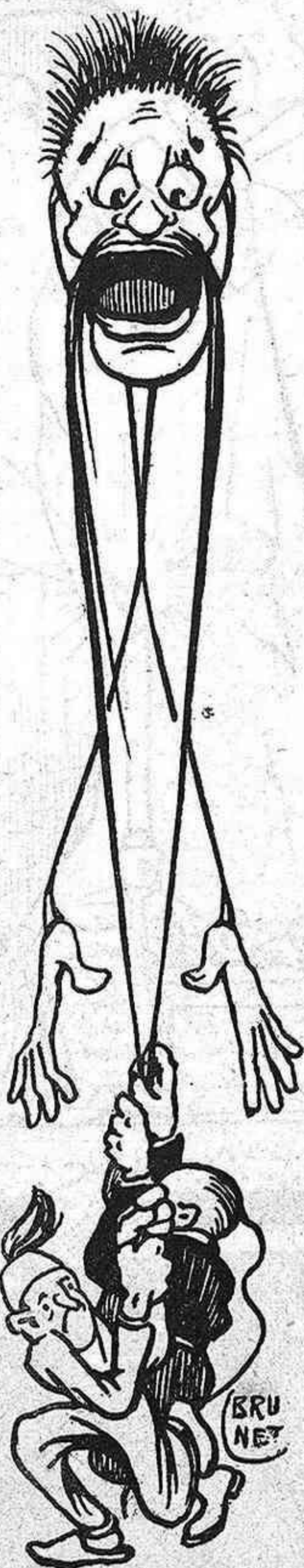
LA REVOLUCIÓN RUSA

SU SIGNIFICACIÓN Y ALCANCE

POR

LEÓN TOLSTOI

Un tomo. Ptas. 1

POM DE CANSÓNS

POESÍAS DE

Apeles Mestres

Un tomo. UNA pesseta

HEGEL

ESTÉTICA

Dos tomos. Ptas. 15

TAMENAGA SHUNSUY

Los 47 capitanes

NOVELA TRÁGICA JAPONESA

Un tomo. Ptas. 3'50

MEDICINA CASERA

REMEDIOS QUE CURAN

RECETAS FÁCILES Y ECONÓMICAS

Un tomo, cartoné. Ptas. 1

ELS SAVIS DE VILATRISTA

PER

S. Rusiñol y G. Martínez Sierra

Un tomo. Ptas. 1

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certíficat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

EL CENTENARI DE D. JAUME I

La capella del gran rey, el dia de la festa.